

IOVIVAT: meer dan een vereniging

In Onze Vereniging Is Veel Aantrekkelijk. Nee, die naam gebruiken ze niet graag in Garnwerd. Het geeft maar aanleiding tot dubbelzinnigheden en verkeerde associaties. Ze gebruiken liever de afkorting. Dat is trouwens al jaren zo. En afgekort kom je tot de naam IOVIVAT. Die naam is een begrip in Garnwerd en verre omstreken. Een redrijkerskamer die pas ver over de helft van deze eeuw tot grote bloei kwam en van zich deed spreken. Tot zelfs over de landsgrenzen. Bloeien doet IOVIVAT nog steeds. Er is aanwas, jongeren 'in opleiding' voor de aanvulling van straks. Misschien, want zoveel nieuwe plaatsen komen er nu ook weer niet beschikbaar; bij IOVIVAT is het veel te gezellig om ermee te stoppen. In deze sfeer van optimisme en vertrouwen in de toekomst vierden de Garnwerder redrijkers gisteren het honderdjarig bestaan. Officieel, maar ook weer niet té. Want dat past niet bij IOVIVAT.

De heer en mevrouw Hammingh - vroeger van het vafé in Garnwerd - zetten hun handtekening tijdens de receptie van IOVIVAT.

Natuurlijk, de officieel aanwezige personen kregen volop de ruimte hun woordje te doen: burgemeester Dees van Winsum, gedeputeerde Mirjam de Meijer, de mensen van de redrijkersvereniging in de provincie Groningen. Iedereen luissterde braaf, lachte en applaudisseerde keurig op tijd. En zo hoort het ook in "een grote familie", zoals voorzitter Carla van der Molen de redrijkers van Garnwerd afficheerde. Ze nam tevens een duik in de geschiedenis, verhaalde van het feit dat het allemaal ooit begon bij de weduwe Wiersema in het dorp. Daar kwam een gezelschap dames en heren bijeen met het doel een reciteervereniging op

te richten. Dat werd dus de redrijkerskamer In Onze Vereniging Is Veel Aantrekkelijk. Acht dames en elf heren meldden zich als lid aan. Doel was de welsprekendheid der leden te bevorderen. In de Nederlandse taal wel te verstaan, want Gronings knauwen konden ze een eeuw geleden in Garnwerd ook al als de beste. Er moest - meldde de voorzitter gisteren - uit het hoofd worden gereciteerd. Gebeurde dat niet dan kon het lid in kwestie rekenen op een boete. Het was geen probleem. Sommige leden gaven de voorkeur aan een boete boven het uit het hoofd leren van een te declameren vers. "Zo werd de kas dus gespekt", aldus mevrouw Van der

Molen gistermiddag met gevoel voor understatement en tot hilariteit van de aanwezigen in het 'clubhuis', café Hammingh. *van de Gloriejaren*

Zeg nou zelf, wat is Garnwerd nu helemaal? Inderdaad een fraai Gronings dorp op de klei, waar de import de autochtone bevolking intussen in aantal overtreft. Met de welsprekendheid in de Nederlandse taal zit het dus inmiddels wel goed. Beide groepen verdragen elkaar met een grote vanzelfsprekendheid. En zo kon er - sinds de jaren tachtig - iets moois groeien uit IOVIVAT. De gloriejaren van de vereniging begonnen toen pas echt. Harm Ido Hilberdink (later de regisseur van 'Scholten

zient', over de opkomst en ondergang van het industrie-imperium van de familie Scholten) ontdekte er dat hij zich op de toeneelwereld moest storten en dankt er zijn carrière aan. Anderen reikten minder ver, maar beleven veel plezier aan hun lidmaatschap van IOVIVAT. Op die manier kon er uit een klein dorp in Noord-Groningen toch iets moois voortkomen. Ach, en wie maalt er dan om dat niet alle leden uit Garnwerd zelf afkomstig zijn, maar aanvulling krijgt van amateur-toneelspelers uit Winsum of de Stad? Shakespeare

In deze zin lieten ook de officiële woordvoerders zich gistermiddag in hun toespraak uit.

Burgemeester Dees van Winsum noemde IOVIVAT "zeer vitaal, zich vernieuwend en verjongend". Gedeputeerde Mirjam de Meijer wilde IOVIVAT niet eens een vereniging noemen. "Het is typisch een club die als er iets leuk is altijd meer wil doen, er op in wil haken", aldus de provinciebestuurster.

De officiële viering van het eeuwfeest was gisteren nog maar een voorproefje van wat er met de dagen rond Pinksteren gaat komen. Dan gaat IOVIVAT - voor een flink deel in de openlucht - Shakespeare spelen. Het hele dorp en zijn bewoners zal dan als décor dienen. Wedden dat IOVIVAT dan weer van zich zal doen spreken?